

MUISTUTUS 1

Kirjallinen muistutus Neulamäen ja Neulaniemen uuden ulkoiluväylän ja latureitin yleissuunnitelmaehdotukseen (Kuulutus 2020/3523)

Tällä kirjallisella muistutuksella haluan esittää mielipiteeni Neulamäen ja Neulaniemen ulkoväylää ja latureittia koskevaan yleissuunnitelmaehdotukseen. Tässä muistutuksessa pyydän yleissuunnitelmasta vastaavaa tahoa kiinnittämään huomiota kuulutuksessa nähtävillä olleen yleissuunnitelman useisiin epäkohtiin ja pyydän lainmukaisia perusteltuja vastauksia alla esittämiini huomioihin.

Vastustan suunniteltua reittilinjausta erityisesti Varsitie 13 A ja B-talojen kohdalla, koska väylä kulkisi kohtuuttoman läheltä asukkaiden pihoja, eikä tätä ole huomioitu suunnitelmaa laadittaessa. Vaadin siis Varsitien kohdalla reittiä siirrettäväksi kauemmaksi kiinteistöistä.

Yleissuunnitelmassa suunniteltu ulkoiluväylä on piirretty kulkemaan maastossa hyvin läheltä Varsitie 13:n kiinteistöjä, erityisesti rakennuksia A ja B. Yleissuunnitelman liitteenä olevan kaavapiirroksen mukaan kaltevassa maastonkohdassa, kuten Varsitie 13 A:n kohdalla on, raivattavan aukon leveydeksi on esitetty (tyyppipoikkilaukkaus, kalteva maasto 1:100 – kuva) suurimmillaan jopa 10-20 metriä, kun itse väylän leveys on kuusi metriä. Kaupunkirakennelautakunnalle aiemmin esitetyssä aineistoissa suunnitelman sisältöä kuvataan siten, että keskimääräinen raivattavan alueen leveys olisi 12 metriä.

Kartta antaa siis hyvin harhaanjohtavan kuvan todellisesta väylää varten tarvittavasta kokonaisleveydestä Varsitien pohjoispuolen kohdalla. Tällöin raivattava aukko reittiä varten aiheuttaisi kohtuutonta haittaa Varsitie 13 A ja B:n asukkaille, kun väylä kulkisi aivan asukkaiden takapihan vierustaa pitkin (noin 20 metrin päässä) ja väylän vierustapenkereen puita kaadettaisiin itse tiepohjan ja kiinteistöjen pihojen väliltä huomattavan paljon. Kohtuuton haitta muodostuisi siitä, ettei kiinteistöjen ja ohikulkijoiden välille jäisi enää juuri minkäänlaista näkösuojaa ja satulanotkon suuntaan avautuva nykyinen metsämaisema muuttuisi merkittävästi raivausten seurauksena. Pihojen eteen syntyisi siis suunnitelman mukaan suuri aukko melko suoraan pihojen edustaan.

Lisäksi huomautan, että vastapäätä aiotun ulkoiluväylän pohjoispuolelle Satulanotkon alueelle on jo entuudestaan kaavoitettu tulevaisuuden Neulaniemen asuintaloja, jolloin Varsitien ja uuden asuinalueen välinen näkösuoja on perusteltua säilyttää. Lisäksi ladulle suunnitelmassa asetettavat valaisinylväät sijoittuisivat hyvin lähelle kiinteistöjen ikkunoita aiheuttaen merkittävää valosaastetta erityisesti talviaikaan valojen ollessa päällä.

Varsitie 13:n kulmalla suunniteltu väylä kulkee täten aivan liian lähellä kiinteistöjä ja väylän reittiä tulisi muuttaa kulkemaan siten, ettei väylä kulkisi esimerkiksi Varsitie 13:n kohdalla karttaan merkityn ison kiven eteläpuolitse, vaan huomattavasti kauempana, jolloin Varsitien kiinteistöjen ja ulkoiluväylän väliin jää riittävästi tilaa mahdollisista raivauksista huolimatta. Yleissuunnitelmassa merkitty reitin ylimääräinen mutka Varsitien koilliskulmalta länteen ja edelleen pohjoiseen kohti Satulanotkoa on tarpeeton, ja reitti on mahdollista siirtää kulkemaan Varsitien taloista kauempaa.

Mikään syy ei pakota vetämään linjaa juuri Varsitie 13 A:n takapihalta, vaan reitti mahtuu kulkemaan kauempaakin, koska metsää alueella on riittämiin.

On syytä kiinnittää huomiota, että reittisuunnitelmassa on useissa kohdin reittiä myös jyrkkiin kohtiin tehty varsin suoria linjauksia jyrkissäkin kohdissa. Täten siis ei ole välttämätöntä tehdä loiventavaa ylimääräistä mutkaa ahtaaseen paikkaan Varsitien 13:n kohdalle. Ratkaisu hyödyttäisi mielestäni kaikkia osapuolia; ulkoilijat eivät joutuisi kiusallisen lähelle ihmisten takapihoja ja asukkaat saisivat toivomansa näkösuojan reitille, joka on keskeinen asia nykyisen asumisviihtyvyyden kannalta, kun takapihoilta avautuu nyt kaunis metsämaisema.

Mielestäni suunniteltu reittilinjaus aiheuttaa siis Varsitie 13:n asukkaille merkittävää haittaa ja linjausta tulee siirtää kulkemaan kauemmaksi Varsitie 13:n kohdalla. Tämä muutos ei aiheuttaisi itse yleissuunnitelmalle kohtuutonta haittaa, sen sijaan reitin piirtäminen liian lähelle Varsitie 13:n pihoja aiheuttaa asukkaille hyvin kohtuuttoman haitan. Puustoa Varsitie 13:n kulmalla tulee näkösuojan turvaamiseksi ja valosaasteen torjumiseksi säilyttää mahdollisimman paljon ja pyrkiä minimoimaan raivattavien puiden määrä ja sijoittaa valaisintolpat valosaasteen minimoimiseksi asuntojen suuntaan.

MUISTUTUS 2

Vaadin muutosten tekemistä suunnitelmaan Neulamäen ja Neulaniemen uudesta ulkoiluväylästä ja latureitistä alla esitetyin perustein.

Reitti tulee paikoin liian lähelle nykyistä asutusta

Suunnitelmassa esitetty latureitti kulkee liian lähellä Varsitie 13:n asuinrakennuksia ja pihvoja, mikä vaikuttaisi merkittävästi lähialueen asukkaiden asumisviihtyvyyteen. Esimerkiksi Varsitie 13 A -rakennuksen kohdalla reitti kulkee suunnitelmassa lähes talojen pihossa kiinni, mikä muuttaisi talojen asukkaiden asuinympäristöä kohtuuttomalla tavalla. Leveän latureitin alta on suunniteltu raivattavan jopa 20 metriä puustoa, mikä poistaisi asuinrakennusten lähetyviltä arvokasta lähimetsää olennaisesti. Neulamäen metsien reuna-alueille on muuttanut pääasiallisesti luonnonrauhasta ja metsästä erityisesti nauttivaa asukkaita, jotka arvostavat koskemattomaa luontoa asuinympäristönään.

Leveä latuväylä aiheuttaa maisemallisten muutosten lisäksi valosaastetta erityisesti, jos reitti kulkisi asuintalojen vierustoilla. Talviaikaan keinovalo olisi päällä suuren osan päivästä muuttaen merkittävästi totuttua luonnonrytmiä. Reitin takia suunnitellut hakkuut poistaisivat luonnollista näkösuojaa sekä latureitillä kulkevien että Neulaniemen yleiskaavaan suunniteltuihin kerrostaloihin. Tämä aiheuttaa kohtuutonta haittaa asukkaille, joiden asuinympäristöön kohdistuu muutoinkin merkittäviä muutoksia kaupungin suunnitelmissa. Vaadin latureitin muuttamista siten, että reitti kulkee riittävän kaukana asuintaloista ja pihosta ja riittävän melu- ja näkösuojan säilyttämistä kulkureitistön lisätessä kevyttä liikennettä ja niiden lieveilmiöitä lähistöllä.

Latureitin kulkeminen asutuksen välittömässä läheisyydessä lisäisi myös yksityisten ja talonyhtiön pihojen lävitse kulkevaa läpikulkuliikennettä, mistä on lukuisia esimerkkejä nähtävissä Neulamäen pohjoisosien virkistysreitillä (Neulamäen lenkki). Läpikulkuliikenne aiheuttaa häiriöitä ja turvattomuuden tunnetta asukkaille, jotka ovat tottuneet elämään suojaisessa ympäristössä.

Reitin mittakaava on harhaanjohtava ja liioiteltu

Suunnitelmassa esitetty kaksisuuntainen luistelutyylin latureitti on liioiteltu tarpeeseen nähden. Kapeampi väylä ei estäisi hiihdon turvallista harrastamista, mutta se vaikuttaisi merkittävästi reitin viihtyvyyteen muina kuin talviaikoina. Leveä kulkureitti ei houkuttele luonnosta nauttimaan tulevia ulkoilijoita, koska luonnossa liikkumisesta haetaan muuta kuin maantien tuntuista tunnelmaa (tämä nähtävissä esim. Puijon stadionin läheisyydessä väyliä leventämisen ja päällystämisen seurauksena). On kohtuutonta, että tulevaisuudessa yhä lyhenevän ajan harrastettava talviurheilu määrittelee myös kävelijöiden ja juoksijoiden väyliä tilanteessa, jossa kaikille harrastajille sopivia ratkaisuja olisi helposti löydettävissä.

Suunnitelmassa esitetyissä havainne- ja karttakuvissa ei ole esitetty riittävällä tavalla reitin todellisia vaikutuksia ympäristöön, sillä asemapiirroksissa reittiin oli piirretty vain aiottu leveys (6 metriä) huomioimatta raivausalueen vaikutuksia (10-20 metriä). Mittakaavaharha toistuu myös havainnekuvassa, jossa puuston raivauksia ei ole otettu huomioon.

Asukkaiden osallistaminen suunnitteluun unohdettu

Erityistä moitittavaa on myös suunnitteluprosessissa, jossa ei ole huomioitu lähialueen asukkaiden toiveita tai ajatuksia parhaiten palvelevasta reitistöstä. Yksityiskohtaisen suunnitelman tuominen julki vasta näytteilläoloaikana rakentaa mielikuvaa siitä, ettei asukkaita tai lähimetsän käyttäjiä haluta asiassa kuulla. Yhteissuunnittelu ja asukkaiden osallistaminen tarjoaa mahdollisuuksia tavoitella kaikki huomioivia ratkaisuja ja lisätä siten asukkaiden vaikuttamismahdollisuuksia, demokratiaa ja asumisviihtyvyyttä. Vertailukaupungeista muun muassa Jyväskylä on panostanut asukkaiden osallistamiseen suunnittelujen luonnosvaiheessa. Lahti puolestaan tarjoaa asukkailleen erillisen palautefoorumin, jossa pyydetään huomioita ja näkökulmia ympäristön asiantuntijoilta eli asukkailta itseltään.

Luontoliikunnan ja virkistysmahdollisuuksien lisääminen sinänsä ei ole moitittavaa.

MUISTUTUS 3

ke 2.12.2020

Haluan jättää muistutuksen kuulutukseen 2020/3523 Neulamäen uusi ulkoilureitti.

Asun tyttäreni kanssa Varsitien rivitaloissa ja en toivo leveää ulkoilureittiä ihan lähelle taloamme. Olemme nauttineet metsäretkistä pienen lapsen ja koiran kanssa, ja käymme takapihan metsässä usein ulkoilemassa. Jos takapihan metsäämme tulisi leveä ulkoilureitti, emme pääsisi poluille kävelemään. Talvella poluille ei pääsisi ollenkaan hiihtoladun takia, koska pienen (3 vuotta) lapsen ja koiran kanssa ei ladun lähelle voi mennä, koska lapsi ei osaa pysyä pois ladulta. Takametsä ja sen polut ovat olleet tärkeä paikka meille ulkoiluun, koska lapsi ei vielä jaksakaan kävellä pitempiä matkoja.

Jos ulkoilureitti toteutetaan, toivon että sen leveyttä pienennetään, puita ei kaadeta niin laajalta alueelta ja valaistusta ei toteuteta, tai ainakin se sammutetaan viimeistään klo 22.

MUISTUTUS 4

pe 4.12.2020

UUSI VÄYLÄ

Tässä muutamia EPÄKOHTIA mietittäväksi

1. Olen asunut nykyisessä asunnossa yli kolmekymmentä (30) vuotta ja käynyt lenkillä kesällä sekä talvella pitkin Neulamäen HYVIÄ liikuntaväyliä. Menipä sinne milloin tahansa, niin eipä siellä ole RUUHKAA ollut.
2. Miksi vanhoja väyliä ei voisi kunnostaa, on jo osittain valmiit pohjat?
3. Uuden väylän SIJAINTI ! Miksi väylä pitää tuoda LÄHES TALOJEN PIHAAN, tilaa on kyllä hieman kauempanakin!
4. Valaistus, ISO HÄIRIÖTEKIJÄ ! !
5. Näinä aikoina luulisin, että TUOLLEKIN RAHALLA OLISI VARMAAN TÄRKEMPIÄKIN KÄYTTÖKOhteita!
6. Tuollaisen VALTATIEN TEKO LUNNONKAUNIILLE ALUEELLE, IHMETTELEN SUURESTI ASIATA??

MUISTUTUS 5

Neulamäen ja Neulaniemen uusi ulkoiluväylä ja latureitti (Kuulutus 2020/3523)",

Asumme Neulamäessä omakotitalossa Loimutiellä.

Kiinnitimme huomiota, että ulkoiluväylä ja latureitti tulevat liian lähelle (n.20metriä) meidän takapihaamme.

Reitti kulkee yleiskartan mukaan lähimpänä juuri meidän talomme kohdalla. Se tulee häiritsemään yksityisyyttämme, sekä takapihamme että kotimme rauhaa.

Vastustamme hanketta, jos tähän ei saada muutosta.

N. 50 metriä olisi kohtuullinen etäisyys meidän takapihastamme. Kannatamme hyviä ulkoilureittejä, mutta ei niin, että omakotitalojen rauha tulisi niistä kärsimään.

Kunnallistekninen suunnittelu
Kuopion kaupunki
viherjavirkistysaluesuunnittelu@kuopio.fi
cc: kirjaamo@kuopio.fi

MUISTUTUS

4.12.2020

Asia: **Neulamäen ja Neulaniemen uusi ulkoiluväylä ja latureitti / Yleissuunnitelmaehdotus**
(KaupRakLtk 28.10.2020 §217; kuulutus 2020/3523, nähtävillä –4.12.2020)

MUISTUTUS

1. Reittikokonaisuuden kestävämmät valmistelu- ja sisältöratkaisut

1.1. Nähtäville aivan liian yksityiskohtaisesti suunniteltuna: Asukkailla ei aidosti osallistumismahdollisuuksia

Toitte reittiaikeenne ensimmäisen kerran **nähtäville vasta** miltei **rakentamisvalmiiksi** suunniteltuna (esim. täsmällisine linjauksineen, poikkileikkauskuvineen, maanrakennus-ohjeineen ja jopa valaisinten mallikoodeineen!).

Ensimmäiseen kuulemiseen olisi pitänyt tuoda pelkkä **alustava linjaushahmotelma**.

Aivan liian viimeistellyksi tarkentamanne suunnitelma paljastaa, että **halveksitte ja poljette kuntalaisten lakisääteisiä osallistumismahdollisuuksia**. Ehdotuksenne liikatarkkuus kertoo nähtävilläolon järjestetyn vain **kuulemisteatteriksi**.

1.2. Ei vähäisintäkään kauneusarvojen tajua: Väylä ruhjoisi maisemat

Neulamäen ja -niemen itäharjanteiden maasto on **maisemiltaan erittäin herkkää** (pitkälti luonnontilaista, polveilevaa, jyrkkäpiirteistä). Karneimpia tapoja ”hyödyntää” kaunista metsäluontoa ulkoilukäyttöön olisi **ruhjoa ainutlaatuinen maasto** tolkkuttomin **megaväylin**, jonka **kokonaisleveys** eli tuhovaikutus maastoon olisi **12–20 metriä**.

- Poikkileikkauskuvissanne ilmoittaminen ojansyvyyksin ja -kaltevuuksin muodostuisi **maanrakennustöiden kokonaisleveydeksi tasamaastossakin** pääsääntöisesti **11,5–12 metriä** (ts. latukelpoinen leveys 6,0 m + ojat yhteensä 5,5–6,0 m). Mutkakohdissa paljonkin enemmän.
- Vastaavasti **sivuttaisrinteessä** muodostuisi maastoon leikatun ja pengerretyn alueen **kokonaisleveydeksi** kuvienne perusteella **luokkaa 13–15 metriä**. Jyrkissä rinteissä vielä enemmänkin.
- Lisäksi **puusto** raivattaisiin **12–20 metrin** leveydeltä.

Jos **puusto** ja **maasto** ehdottaminen tavoin tuhottaisiin, olisivat reittialueella **metsän tuntu tipotiessään** ja aidot **luontonäkymät muistoja vain**.

Samalla reittinne runtelisi sen **ainoan kapean metsäkaistaleen, joka asukkaille muutoin jäisi**, yleiskaavojen mukaiselta Neulaniemen ja -mäen itäharjanteiden asuinrakentamiselta.

⇒ Ainut väylä, joka itäharjanteiden herkkään maastoon **istuu**, on spontaanisti tallautunut **polku**. Niitä siellä jo risteilee (ja uusia muodostuu) pitkin poikin.

Olette hakeneet hankkeelle **valtiontukea**. UUD-ELYn hakukriteerien (21.9.2020 *Hakuohje: kuntien lähivirkistysalueiden kunnostus- ja kehittämisavustus*) mukaan ”Suunnitellut toimenpiteet eivät saa heikentää alueen luontoarvoja”.

⇒ Tämä **hakukriteeri** ei missään nimessä **toteudu** maisema-arvojen osalta.

1.3. Sivuojat ja -penkereet = Rumia kulkuesteitä

Vähintään 0,8 metriä syviksi aikomanne sivuojat muodostuisivat **liikkumisesteiksi** niille, jotka eivät halua talsia umpitylsällä valtaväylällä.

Ojat olisivat talvisin **petollisia** etenkin lapsille, kun lumipeitteen alla olisi ojentäydeltä vettä.

Jyrkemmissä sivuttaisrinteissä 6 metrin latuleveys tarkoittaisi **ammottavaa maanleikkausta ylärinteeseen ja jyrkkää pengerrystä alarinteeseen**. Sen jälkeen olisi väylän poikki sangen **vaikea kulkea**.

1.4. Megalomaaninen ylileveys (6 metriä) ei palvele ketään

Ehdottamanne ”*latuväylän leveys on 6,0 m ja reitti voi olla kahteen suuntaan hiihdettävä*”.

Tolkuton 6 metrin reittileveys näyttää perustuvan jonkun **nyrjähtäneeseen** ajatukseen, jossa **tuijotetaan** vain **talvikauteen** ja lisäksi **kuvitellaan**, ettei 2-suuntaiseen hiihtoon vähempi leveys muka riittäisi.

PÄÄOSAN VUODESTA (noin **9 kk**) väylällä ei voisi hiihtää, joten sillä kuljettaisiin lähinnä **JALAN** ja jossain määrin myös **pyörällä**.

⇒ Reitin **mitoituksessa** **päähuomio** tulee kohdistaa **lumettomaan kauteen**.

Mutta **kuka** jalan ”luontoon” lähtevä haluaa talsia pitkin **6 METRIÄ LEVEÄÄ** keinoväyliä?

Luontoon mennään **kokemaan luontoa – eikä talsimaan valtaväyliä.**

Metsässä **jalan ulkoilevista** suurin osa kävelee tai juoksee verrattomasti mieluummin **kapeilla mutkittelevilla poluilla** – kuin maastoon raikatuilla puuttomilla 12 metrin pengerväylillä.

- Sama pääsääntö pätee maastossa **pyöräilevien** mieltymyksiin.

Kokemus kertoo: **Mitä kapeampi ja luonnonmukaisempi** ulkoilureitti tai -polku, **sitä tyytyväisempiä** vastaantulijat ja sitä **antoisampi** virkistymiskokemus.

Enintään 3 kk vuodesta väylällä **hiihdettäisiin...**

... ja silloinkin olisi vastaantuloja yleensä vain **harvakseltaan**. Ja heitä on helppo väistää.

Kaupungin **hyvin suosituista nykyisistä** ulkoilureiteistä useimmat ovat hiihtoleveydeltään **paljon kapeampia** – onneksi:

- Esim. **Neulamäestä Tervaruukille** laskeutuvan reitin **hiihtokelpoinen** leveys (ts. ojanreunojen välinen alue) on vain **3,5 metriä**. **Kävelykelpoisen** alueen leveys on kutakuinkin **3,0 metriä**. Allekirjoittanut on nämä mittanauhalla mitannut (11/2020) monesta kohtaa.
- Pohjoiseen Pienelle Neulalammelle erkaneen reitinhaara vain **3-metrinenä** hiihtokelpoiselta leveydeltään.

- Kumpikin latu on talvisin **vuosikymmeniä** palvellut **2-suuntaisena, luistelu-urineen**, ilman mitään mahtumisongelmia. Hyväntuulisesti siellä tervehditään vastaantulevia.
- Monet alueen vakiintuneista ulkoilutapaleista ovat **vielä tuntuvasti kapeampia**, vaikka nekin ovat mainiosti talvisin palvelleet 2-suuntaisina latuina.
 - Esim. Tervaruukilta **Vuorilammelle** suuntautuva väylä on paikoin **niin kapea** (luokkaa 2 m), **että** kesäisin ei reunuspensailta kunnolla mahdu edes 2 pyöräilijää rinnakkain. Eikä siitä aiheudu kellekään ongelmaa – päin vastoin: luontokokemus on sitäkin voimakkaampi!

1.5. Rämäpäistä rahanpolttoa ja velkaannuttamista

Reittiehdotuksenne budjetti on lähes 600 000 euroa (alv 0 %), mutta lisäten **ALV** ja kaupungin hankkeiden tavaramerkiksi muodostuneet mittavat **määrärahaylitykset** nousisi kustannus-toteutuma **1 000 000 euron** tuntumaan.

Siis laajamittaista **maisemantärvelystä rämäpäisin summin**.

Budjetтинne on **räikeästi harhaanjohtava** etenkin siksi, että jätitte **ulkopuolelle** kustannukset niistä **yli- ja alikuluista** (ks. osio 1.10), joita reitin toimivuus hiihtolatuna edellyttäisi.

⇒ Yli- ja alikulut nostavat kokonaiskustannukset **aivan eri suuruusluokkaan**.

⇒ Ilmoititteko kustannukset sillä tavoin **harhaanjohtavasti** myös **valtiolle** (UUD-ELY), **avustushakemuksessanne**?

Kuntien ja valtion taloudet ovat kaameassa kunnossa: uponneet **ennätystasoiseen velka-kriisiin** ja koronan kärjistämään **kestolamaan**. **Silti** mättäisitte verovaroja noin 600 000 – 1 000 000 EUR (**plus** kalliit **yli- ja alikulut**) tolkuttomaan mässäilyhankkeeseen. Lopputulos ei lisäisi, vaan radikaalisti **tärvelisi** Neulamäen **asuinmiljööön houkuttelevuutta** keholle, aisteille ja mielelle palkitsevaan **ulkoiluun**.

Nuo verovarot tarvitaan **turvaamaan edes osa niistä peruspalveluista** (mm. päivähoito-, koulu-, terveys- ja vanhus-), joita vuosina 2021–2025 tullaan ankarasti kuihduttamaan.

Huomatkaa myös, että **aiemman latureitin katkeaminen** (jolla perustelette reittiänne) **on seuraus** Kuopion **kaupunkisuunnittelijoiden** lyhytnäköisellä kaupunginpaisutusvimmallaan aiheuttamasta **Savilahden ja Viinaniemen viheralueiden tuhoamisesta**.

Virittelemänne törsäyshanke aiheutuu siis vain siitä, että kaupungin **suunnittelijat itse tuhosivat** kaavoituksellaan Savilahden–Neulalahden pitkäaikaisen latureitin.

1.6. Mopo- ja mönkijäkuskut valtaisivat väylän

Reitin alkukohta sijaitsisi **niin keskeisellä liikennepaikalla** (Savilahdentien ja Prisman tuntumassa), että kesäkaudella **mopo- ja mönkijäkuskut valtaisivat** reitin oitis.

- Jo nykyisin heitä rällää mm. Tervaruukin–Neulamäen ulkoilureiteillä kesän ja syksyn iltäöinä, mutta onneksi pääosin loitolla asutuksesta.

Itärinteille aikomanne **laavupaikat** houkuttelisivat **remuporukoita** kesäiltais. Prismalta kaasuttelisi **alkoholijuomatölkein lastattu 2-tahtikatkuinen pärinäletka** kohti laavupaikkoja – ja sieltä yöllä Neulaniemen rannoille.

Poliisilla ei ole resursseja suitsia ulkoilureittien mopoiluhäiriöitä. Myöskään sellaista **portti-tms. esteratkaisua ei ole**, joka pitäisi mopot loitolla mutta päästäisi pyöräilijät väylälle.

1.7. Liikennemelu pilaisi itäisen kolmanneksen

Neulamäen itäharjanteella luontokokemukset pilaa Savilahden- ja Neulamäenteiltä ja moottoritieltä lakkaamatta pauhaava **liikennemelu**. Reitin lähtöpisteen tienoilla melu on päivisin yleensä **sietämättömän voimakasta** ulkoilemiseen: päivämelutaso *L_{Aeq}07–22* yli 65 dB. Taajamien virkistysalueiden päivämeluohjearvo **55 dB ylittyy** satojen metrien matkalla. Ainakin **luolastolle asti** jatkuu melutilanne **auttamattoman epäviihtyisänä**.

⇒ Reittinne pituudesta **noin kolmannes** olisikin äänimaailmaltaan surkea, **ei vähääkään houkutteleva**.

1.8. Korkeuseroja useimmille hiihtäjille liikaa

Reittiehdotuksessanne on **liian suuret korkeuserot** (~80 metriä), joten se ei saavuttaisi mainittavaa hiihtosuosiota muiden kuin **kovakuntoisimpien** keskuudessa. Heistäkin suuren osan karkottaisi liikennemelu (ks. osio 1.7).

Jotta edistettäisiin **yleisväestön** kuntoilua ja terveyttä, tulee latureitit suunnitella **kevyemmiksi**.

Asukkaiden ikäjakauman muuttuessa yhä **vanhuspainotteisemmaksi** – kuten Neulamäessäkin on tapahtunut – tarvitaan houkuttelevia ulkoilumahdollisuuksia **etenkin ikääntyville**. Heille soveltuvat ladut ovat **paljon kevyemmin hiihdettäviä**. Ehdottamanne reitti olisi valtaosalle **liian raskas**.

Hakemaanne valtionavustusta koskevan ohjeen (UUD-ELY 21.9.2020) mukaan ”*hankkeiden tulee -- tukea **mahdollisimman suuren käyttäjäjoukon ulkoilua***”.

⇒ Tämä **hakukriteeri ei** missään nimessä **toteudu** ikääntyneiden osalta.

1.9. Tuulitunneli = Viimainen + Tuulenkaatoriski

Hakkuut 12–20 metrin leveydeltä tekisivät väylästä **tuulitunnelin**, joka olisi ikävän viimainen, etenkin mäkien lakialueilla.

Lisäksi hakkuiden jälkeen kohdistuisi **reunuspuihin** suuri **tuulenkaatojen** todennäköisyys. Kaatuvista puista aiheutuisi paitsi viimaisen ja kornin ”hakkuuaukion” laajentuminen myös **tapaturmariski** ja **esinevahinkoriski lähitaloille** (pihoille pysäköityine ajoneuvoineen).

1.10. Hiihtoreittiin aiheutuisi liikaa katkoksia

Kartoilta nähdään, että väyläanne **aiheutuisi useita risteyskohtia** niiden katujen kanssa, joita jo osayleiskaavoissa osoitetuista asuin- tai liikennealueista voidaan ennakoida.

Asemakaavoituksessa aiheutuisi lisää risteyskohtia, etenkin kun latureitti risteäisi **myös kevyen liikenteen** väyliä.

⇒ Reittiin aiheutuisi siten **monta katkoskohtaa** = lumiaikana aina **hiekkaisia**.

⇒ Jo parikin suksien riisumiskohtaa **minimoi hiihtoreitin houkuttelevuuden**.

Reittinne toimivuus hiihtäjille **edellyttäisi** siten **useita ali- tai ylikulkuja**. Ne tulisivat kuitenkin **liian kalliiksi** lähivuosisikymmenen musertavissa **lama- ja velkanäkymissä**.

Vaikka rahoitus kuin taikauskusta saataisiin kasaan, **ei** ahtailla asuin- ja katualueilla **mahtuisi toteuttaa** useita ali- tai ylikulkuja talvisinkin toimivina: **alikulkutunneleissa lunta olisi vähän jos lainkaan, ja ylikulkusilloista tulisi liian korkeita**.

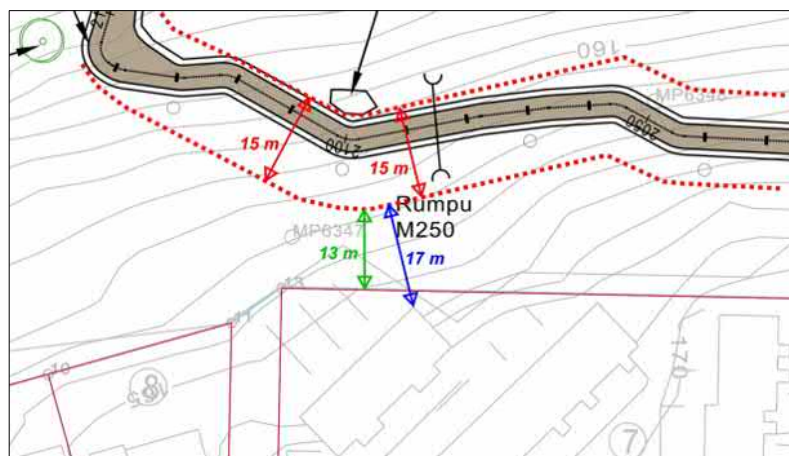
2. Reitti sijoittuisi aivan liian lähelle Varsitien päädyn rivitaloja

Ehdottamanne reitti ei sivuaisi juuri minkään muun pientalon oleskelupihoja yhtä läheltä kuin Varsitie 13:n pohjoispuolisten rivitalojen. Niihin on **muutettu odotuksin** umpikadun ja **metsänreunan rauhasta**, näkymistä, turvallisuudesta ja suojaisuudesta.

Huomatkaa ensin, että olette **asemapiirroksissa** törkeän **harhaanjohtavasti kaunistelleet** reitin rinnealueillakin ”vain” **6 metriä leveäksi**: olisihan **kaivuutöiden leveys** poikkileikkauskuvienne mukaan kyseisessä sivuttaisrinteessä (kaltevuus noin 1:5) luokkaa **15 metriä** ja puista raivattava alue jopa 20 metriä.

Jos asemapiirrookseen merkitsemänne ”iso kivi” kierrettäisiin eteläpuolitse, jouduttaisiin **koko 15 metriä leveä väylärakenne** (ojineen penkereineen) siis tekemään kiven **eteläpuolelle**.

Tällöin reitin lähin pengerrus ulottuisi läntisimmän **rivitalon kulmasta noin 17 metrin päähän**, kuten on helppo mitata sekä kartoiltanne että luonnossa (maamerkinä em. kivi).

Kuvasta nähdään, että reitin eteläpenkereestä jäisi todellisuudessa välimatkaa lähimmän **talon kulmaan noin 17 metriä** (sininen nuoli) ja **tontin reunaan noin 13 metriä** (vihreä nuoli).

- ⇒ Reittinne sijoittuisi siis **törkeän lähelle asuintalaa**, mistä aiheutuisi monenlaisia tuntevia haittoja pihojen ja asuntojen kotirauhalle, yksityisyydelle, asumisterveydelle, viihtyisyydelle ja turvallisuudelle (ks. jäljempänä).
- ⇒ On täten selvä, ettei merkitsemänne ”isoa kiveä” missään tapauksessa voisi kiertää eteläpuolitse. Ajattelematon linjausehdotuksenne osoittaa olematonta **asukkaiden hyvinvointiin ja turvallisuuteen vaikuttavien ympäristötekijöiden** ymmärtämistä.

Kivi tulee tietenkin **kierittää pohjoispuolitse** – ja kymmeniä metrejä **loitompaa** (ks. osio 3.1).

2.1. Asumisterveysongelma: Mopo- ja mönkijämelu herättäisi asukkaat öisin

Yleinen elämäkokemus kertoo päivänselväksi, että kesäkaudella reittinne laavupaikkoineen takuuvarmasti **houkuttelisi mopo- ja mönkijäkuskeja**.

Satulanotkon **ylämaissa** he testaisivat viriteltyjen koneidensa tehoa ja **kaasuttelisivat** kesän ja syksyn iltoina ja öinä.

Niin rällätään myös **Neulamäen–Tervaruukin reiteillä** – onneksi satoja metrejä kauempana.

Uudesta reitistänne aiheutuva **repivä moottorimeteli** olisi **radikaali muutos hiljaiseen äänimaisemaan** Varsitien pohjoisreunalla, jossa usein vallitsee miltei täydellinen **luonnonrauha**.

Talojen sivuitse ajavien mopojen **pärinään** ja mönkijöiden **mylvintään** ylämäissä katkeilisi **asukkaiden yöuni**, etenkin lämpiminä öinä, jolloin tuuletusikkunoita on tarpeen pitää auki. Osa makuuhuoneista on juuri pohjoisrinteen suuntaan.

⇒ Kyse ei olisikaan pienestä harmista, vaan olennaisesta **asumisterveysongelmasta**.

Neulamäen talojen **ääneneristys** metsän suuntaan on **mitoitettu** vain **80-luvun vaatimustasoin** ja **oletuksin hiljaisuudesta** metsän suunnalla. Asetelmaa ei voida verrata kadunvarsille rakennettuihin taloihin, joiden ääneneristyksessä ja huonesijoittelussa on liikennemelu otettu huomioon jo suunnittelupöydällä.

⇒ **Asumisterveysnäkökohdat eivät salli** reittinne linjaamista aikomallenne **etäisyydelle** Varsitien pientaloista.

Huom. Laittomasta maastoajosta **älkää viittilöikö poliisin taholle**: poliisilla ei ole resursseja suitsia mopoiluhäiriöitä (ks. osio 1.6).

Myös talvisin aiheutuisi moottorimelua: **latukoneesta**. Satulanotkon ylämäissä sen moottori ulvoisi minuuttitolkulla, kun se **mateluvauhtia** kiskoisi tai puskisi painavaa auraa. Suurin kiusa aiheutuisi lumisateen jälkeisinä **viikonloppuaamuina**, häiriten asukkaiden lepoa.

Väitteenne, että reittinne ”*parantaa -- asuinympäristön viihtyisyyttä*” on **todenvastainen**. Reittinne **tärvelisi** asuinympäristön viihtyisyyttä monilta ja laajasti.

⇒ **Ainut toimiva ennaltaehkäisykeino** edellä tarkasteltuihin moottorimeluongelmiin on **olla rakentamatta ulkoiluväyliä asuntojen lähelle**.

2.2. Keinovalaistus = Valosaastetta

Varsitien asuntoihin on muutettu oletuksin **luonnonvalon** rytmistä metsän suunnalla.

Luonnollinen **aamu- ja iltahämärä** sekä **yön pimeys** ovat tärkeä osa metsänreuna-asumisen viihtyisyyttä ja samalla ihmisen biologisen vuorokausikellon **tahdittajia**.

⇒ Keinovalaistuksellaan ulkoiluväylä heikentäisi Varsitien asuinoloja näiltäkin osin.

2.3. ”Tuulitunneli” ⇒ Kaatuvat reunapuut riski rakennuksille ja asukkaille

Väyläalueen liepeillä suureen tuulikuormitukseen tottumattomat puut altistuisivat hakkuu-uran muuttamille tuulioloille ja olisivat vaarassa kaatua myös Varsitien **rivitalojen päälle**.

On myös tapaturma- ja kuolemanvaara, etenkin koska taloissa asuu myös **lapsiperheitä**.

2.4. Reitille oikaistaisiin rivitalopihojen poikki

Moni ulkoilija **oikaisisi** ulkoilureitille/-reitiltä harppomalla **yksityisalueiden** eli **asuintalojen pihojen poikki**. Siitä aiheutuisi sekä **kotirauhan** häiriintymistä että **varkausriski**.

Ulkoilureitille/-reitiltä lappaisi väkeä **etenkin iltaisin, kun** yksityisyyden tarve asukkaiden oleskelupihoilla on suurin.

Umpikatujen päissä asuvien ei yleensä ole tarvinnut **piilottaa ohikulkijoilta** polkupyöriään, istutuksiaan, lasten leikkivälineitä ym. kotipihaan irtaimistoa. Reitin rakentamiseen jälkeen olisi tilanne Varsitien rivitalopihoilla aivan toinen.

Aiheutuisi myös **asuntomurtojen** riski: Uutisistakin tiedetään, että ammattimaiset **murto-rikolliset** käyttävät asuintalojen lähiväyliä **tarkkailupaikkoina**, vaivihkaa tunnistellakseen

tilapäisesti tyhjillään olevia asuntoja. Sellaisen murtoriskin aiheuttaisitte Varsitien ja muillekin Neulamäen asukkaille, joiden kotien sivuitse olette reittinne linjanneet.

Lisäksi monilla ulkoilijoillakin on sivistymätön tapa heitellä nenäliinoja, tupakannatsoja, karkkipapereita ym. **roskia** mihin tahansa kulkunsa varrelle.

3. Tarvittavat muutokset reittiin Varsitien rivitalojen pohjoispuolella

Alla vaaditut muutokset **eivät korjaisi** osiossa 1 lueteltuja reittinne **perusongelmia**, mutta vähentäisivät tuntuvasti edes niitä haittoja, joita reitistä aiheutuisi Varsitien pohjoisreunan rivitaloasukkaille.

3.1. Paljon loitommas rivitalojen pihoista

Reitti tulee **kauttaaltaan** siirtää mahdollisimman **loitolle** Varsitien pohjoispuolen rivitaloista.

Mitä kauemmas, sitä parempi – mutta **VÄHINTÄÄN 30 metriä loitommas**. Alarinteessä on runsaasti tilaa.

Tosin pelkkä **30 metrin loitonuus ei sanottavasti pienentäisi reitistä ennakoitavaa mopo- ja mönkijämeluongelmaa**, mutta vähentäisi olennaisesti edes niitä kielteisiä vaikutuksia, joita aiheutuisi piha- ja ikkunanäkymiin (ml. valosaaste ja roskaaminen), asuntojen ja oleskelupihojen yksityisyyteen (ohikulkijat) sekä asumisen turvallisuuteen (tuulenkaato-, varkaus- ja murtoriskit).

Kun linjaatte reittiehdotustanne uudelleen (pienentääksenne osiossa 2 lueteltuja haittoja), **korjatkaa** samalla se **epäjohdonmukaisuus**, että idästä laskeutuvaan reittilinjaukseenne olette piirtäneet itäpuolisimman (D-)rivitalon pohjoispuolelle mutkan **takaisin ylämäkeen**.

3.2. Reitti kapeammaksi pohjoisrinteessä

Varsitien pohjoispuolisessa rinteessä latualueen **leveys ei saa ylittää 4 metriä**, jotta vältetään ylileveydestä aiheutuva **maiseman järkyttävä runtelu** eli massiivinen pengertäminen, joka muodostuisi samalla **poikkikulkuesteeksi**.

3.3. Puustoa tulee säästää mahdollisimman tarkoin

Pitkien puiden säästäminen on välttämätöntä myös siksi, että ne vastedeskin peittäisivät **näkymän** Satulanotkon pohjoispuolelle kaavoitettuun **kerrostaloalueeseen**.

3.4. Valosaaste minimoitava

Reitin **valaistus** tulee kohdentaa **asuintaloista pois päin** ja sammuttaa viimeistään **klo 22**.

Kylmää (ts. hiemankaan sinisävyistä) valoa ei saa käyttää; sellainen sotkee vrk-rytmejä ja näyttää maastossa sangen kalsealta. ⇒ Värilämpötila ei saa ylittää arvoa **2700 K**.

Huom. Asemapiirroksissa **ehdottamanne** malli *Greenled Sirius S02* on värilämpötilaltaan **4000 K** eli **aivan liian kylmä** (ks. <https://www.sahkonumerot.fi/4538557>).

4. Jatkovaiheet

4.1. Kaikki muutoksenhakukeinot käytetään tarvittaessa

Allekirjoittanut aikoo yhteistyötahoineen käyttää kaikki muutoksenhakumahdollisuudet, mikäli **vähintään reittilinjausta** ei jo muistutusten pohjalta tyydyttävien tavoin **muuteta**.

⇒ Siinä tapauksessa varautukaa **vastinekirjelmointiin**, joka tulee olemaan **pitkä** sekä kestoltaan että tekstimääriltään.

Hakemaanne valtionavustusta koskevien ehtojen (UUD-ELY 21.9.2020) mukaan ”*Hankkeen on oltava valmis vuoden 2021 aikana*”.

Samalla huomattavaa, että koronalamana entisestään kriisiyttämä kunnan ja valtion velkatilanne synkkenee kiihtyvästi. **Oikaisuvaatimus-, HaO- ja KHO-käsittelyviiveisiin** kuluu yhteensä noin **1½–3 vuotta**.

Sen jälkeen ovat **sekä kunnan että valtion rahoitustilanteet** todennäköisesti kärjistyneet **mahdottomiksi** hankkeellenne – riippumatta siitä, kuinka tuomioistuimien reittiasian ratkaisee.

Allekirjoittaneella on vankka hallintolakien tuntemus, noin 800 oikeuslähteen lakikirjasto ja **satojen sivujen kirjoituskokemus muutoksenhakukirjelmöinnistä** moneen hallintotuomioistuimeen ja muihin muutoksenhakuelimiin.

Mitä tulee **ympäristön ja maankäytön** aihepiiriin, allekirjoittanut on omin neuvoin – ts. tarvitsematta lainkaan lakimiehen apua – **hallinto-oikeudessa voittanut Kuopion kaupungin**, eräässä koko kunnan laajuisesti yhä vaikuttavassa maankäyttöasiassa.

- Muistutuksen asiaan hyödynnämme tarvittaessa myös ammattimaista lakiapua.

Arvioimme todennäköiseksi, että **HaO tai KHO kumoaisi** ehdotuksenne mukaisen yleissuunnitelmapäätöksen – useallakin perustein.

⇒ **Kevein** menettely kaupungille on muuttaa ehdotustanne ratkaisevasti **nyt**.

4.2. Virkarikoksesta jo ilmoitus?

Esittelijä, apulais-kj **Kyllönen**, on eräässä lehtijulkisuuteenkin jo tuodussa toisessa reittiasiansa todistettavasti tehnyt **räikeän lainvastaisen päätösehdotuksen** lautakunnalle.

Pyydettyäessä yksilöin mieluusti kyseisen päätöksen, joka ilmentää **yliolkaista** suhtautumista lain tarkkaan noudattamiseen, totuudenmukaisuuteen, verovarojen ja elinympäristön kestäväan käyttöön sekä haitankärsijöiden oikeuksiin.

Myös muistutuksen kohteena oleva reittiehdotuksenne ilmentää osiossa 1 luetelluin tavoin **laajasti vahingollista** ja **haitankärsijöitä sortavaa** suunnittelua.

Kuntalaiselle ei jää monta oikeusturvakeinoja, jos viranhaltija toistuvasti sortuu hyvää hallintotapaa ylenkatsomalla edistämään kestävämpiä päätöksiä, joilla loukataan haitankärsijöiden oikeuksia ja tuotetaan kauaskantoista vahinkoa yhteisölle.

⇒ Joutuuko kuntalainen siinä tilanteessa käyttämään myös järeämpää oikeusturvakeinoja: **rikosilmoitusta virkavelvollisuuden rikkomisesta** (RL 40:9–10 §)?

⇒ Toivottavasti ei – mutta allekirjoittaneen kynnys siihen on madaltanut olemattomiin.

Ukoiluväyläasiaa käsitellessänne pääseekin erityisesti esittelijä Kyllönen osoittamaan, kuinka edetä hyvän hallintotavan viisain askelin. Niille saitte tässä muistutuksessa suuntia: reitti-ehdotuksenne olennaiseen **korjaamiseen** tai **hylkäämiseen**.

— — — — —

Kaupunkiympäristön palvelualue, kunnallistekninen suunnittelu, PL 1096, 70111 Kuopio

viherjavirkistysuunnittelu@kuopio.fi

Muistutus

Muistuttaja: Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiri ry.

Toiminta-alueeseemme kuuluu koko Pohjois-Savo mukaan lukien siis Kuopion kaupunki.

Asia: Neulamäen ja Neulaniemen uusi ulkoiluväylä ja latureitti, yleissuunnitelmaehdotuksen hyväksyminen nähtävillä oloa varten (Pykälä 217).

Kuopion kaupungin kaupunkirakennelautakunta suunnittelee uutta latuväylää Neulamäentien itäpäästä Neulaniemeen, vastapäätä Savisaaren lounaskärkeä. Väylä kulkisi läpi metsikön, joka erottaa Neulaniemen asuinalueen uudesta Savilahden asuinalueesta. Ladun molempiin reunoihin on alustavasti kaavoitettu asuntoja, joten latu voisi kärsiä asutuksesta ja asutus puolestaan kärsisi ladusta. Ahtauden tähden suunniteltu latuväylä olisi edestakainen eli siitä pitäisi palata takaisin joko samaa reittiä tai laskeutua Savilahden jälle ja hiihtää siitä sitten haluamaansa suuntaan – olettaen jään kestävä. Latu olisi siten myös hiihtäjille vaarallinen korkeuserojen ja mahdollisen liukkauden tähden.

Metsikkö on jo nykyisellään erittäin kapea ja se kaventuisi vielä, mikäli lisää asuntoja kaavoitettaisiin. Jos jo pelkkä latu olisi 6 metriä leveä ja puusto kaadettaisiin jopa 20 metrin leveydeltä, tilaan muodostuisi kaakkois-luoteissuuntainen tuulitunneli. Kun vielä maaston korkeuserot ovat monin paikoin hyvin suuria, reunimmaisten puiden kaatuminen olisi varsin odotettavaa. Jäljellä oleva metsä olisi monien ihmisten lähimetsä, joka merkitsisi paljon näille ihmisille – erityisesti lapsille ja vanhuksille ja

tekisi alueen heille viihtyisämmäksi. Metsikkö myös vähentää rakentamisesta ja liikenteestä ja muusta ihmistoiminnasta johtuvia ääniä sekä puhdistaisi osaltaan ilmaa. Metsä on lähes kokonaan kuusilehtoa, jossa ainakin vielä esiintyy mm. liito-oravaa, jonka yksi kulkuväylä jo tuhottiin Neulaniementien itäpäästä. Sen, että liito-oravan yksi kulkuväylä jo tuhottiin yhdestä paikasta, pitäisi merkitä sitä, että liito-oravaa on suojeltava toisessa paikassa. Lehdossa esiintyy näsiä ja muita tämän alueen tyyppilajeja kuten hyvin ilmene esitteestä Kuopio Lehdot (Kuopion kaupunki 2003). Näsiän lisäksi mm. mustakonnanmarjaa on paikoin runsaasti. Neulamäen, Kolmisopen ja Pilpan välissä osa metsästä on rauhoitettua luonnonsuojelualuetta, mutta sekin metsä, jota ei ole suojeltu, on arvokasta lehtoa.

Mielestämme tuota kapeaa metsikköä ei pitäisi uhrata leveälle ladulle. Perustelemme tätä sekä luonnonsuojelullista syistä, mutta myös lähiasukkaiden hyvinvoinnin ja viihtyvyyden tähden. Latuun varattu raha kannattaa käyttää johonkin järkevään kohteeseen.

Kuopiossa 2.12.2020

Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiri ry.